

III. Торги

3.1. Загальні вимоги до проведення торгів на РДН та ВДР

3.1.1. ОР щоденно організовує та проводить торги в електронній формі за допомогою програмного забезпечення ОР у порядку, установленому в цій главі.

3.1.2. Час, на який посилаються положення цієї глави, відповідає часу на серверах з програмним забезпеченням ОР.

На серверах з програмним забезпеченням ОР встановлено київський час (Східноєвропейський час).

3.1.3. Предметом торгів є обсяг електричної енергії, що заявляється учасниками РДН/ВДР для продажу або купівлі на кожний розрахунковий період доби постачання у визначеній торговій зоні.

3.1.4. Кількість та межі торгових зон визначаються ОСП відповідно до Правил ринку.

3.1.5. Учасники РДН/ВДР зобов'язані зазначати в заявках торгову зону для продажу або купівлі електричної енергії відповідно до місцезнаходження точок відпуску/імпорту та/або відбору/експорту електричної енергії.

3.1.6. Через дев'ять місяців з дати початку роботи РДН та ВДР порогова ціна для РДН та ВДР на календарний місяць становитиме 300 % від розміру середньої

ціни електричної енергії, що склалася на РДН у попередньому календарному місяці.

3.1.7. Учасники РДН/ВДР, що купують електричну енергію з метою її експорту або продають імпортовану електричну енергію на РДН/ВДР, повинні отримати в ОСП права на відповідний обсяг пропускної спроможності міждержавних електричних мереж у порядку, встановленому чинним законодавством.

3.1.8. Відповідно до потреб учасників РДН/ВДР можуть запроваджуватися нові типи заявок, зокрема такі, як зв'язана блочна заявка, гнучка заявка тощо. Для запровадження нових типів заявок ОР проводить з учасниками РДН/ВДР відповідні консультації та за їх результатами ініціює внесення змін до цих Правил. До набрання чинності рішенням Регулятора щодо запровадження нових типів заявок ОР забезпечує готовність програмного забезпечення ОР для його реалізації.

3.1.9. ОР розміщує на своєму веб-сайті інформацію про час і порядок проведення торгів.

3.1.10. У разі перенесення часу проведення торгів на РДН ОР не пізніше 12:00 години доби, що передує добі постачання, надає учасникам РДН/ВДР та розміщує на своєму вебсайті повідомлення про граничний час реєстрації заявок на торги, час початку торгів, час повідомлення результатів та інші зміни у порядку проведення торгів на РДН.

3.1.11. ОР забезпечує формування та підтримку баз даних про хід та результати торгів. Інформація щодо торгів зберігається протягом 5 років з дати її створення.

3.1.12. ОР та учасники РДН/ВДР зобов'язані зберігати конфіденційність даних, зазначених у заявках на торги.

3.2. Організація та проведення торгів на РДН

3.2.1. Учасники РДН/ВДР можуть подавати заявки на торги на РДН за 7 календарних днів до доби постачання і до 12:00 години доби, що передує добі постачання («закриття воріт РДН»).

3.2.2. Заявки на торги на РДН від імені учасника РДН/ВДР можуть подавати виключно уповноважені особи учасника РДН/ВДР. Уповноважені особи учасників РДН/ВДР подають заявки на торги на РДН через програмне забезпечення ОР відповідно до інструкції з користування програмним забезпеченням ОР.

3.2.3. Учасник РДН/ВДР під свою відповідальність та лише від свого логіну та пароля надає право надання уповноваженою особою іншого учасника РДН/ВДР заявок на торги на РДН та ВДР.

3.2.4. Кожний учасник РДН/ВДР несе відповідальність за своєчасність надання, правильність та повноту наданих на торги на РДН заявок, що подаються від його імені уповноваженими ним особами.

3.2.5. Учасники РДН/ВДР мають право вільно коригувати та/або скасовувати подані ними заявки на торги на РДН до часу «закриття воріт РДН».

3.2.6. ОР перевіряє відповідність сформованих учасниками РДН/ВДР заявок на торги на РДН вимогам пунктів 3.2.1 та 3.2.2 цієї глави та Вимогам до складання заявок та реєструє заявки на торги на РДН, що задовільняють зазначенним вимогам, шляхом призначення заявці унікального коду-ідентифікатора.

3.2.7. ОР проводить попередню перевірку о 10:30 годині доби, що передує добі постачання, щодо зареєстрованих для відповідної доби постачання заявок на торги на РДН та з 10:30 до 12:00 автоматично здійснює перевірку щодо виконання таких умов:

1) учасник РДН/ВДР, що подав заявку, продовжує виконання зобов'язань за договором про врегулювання небалансів електричної енергії такого учасника РДН/ВДР;

2) участь на РДН учасника РДН/ВДР, що подав заявку, на добу постачання не призупинена або не припинена;

3) договір про купівлю-продаж електричної енергії на РДН учасника РДН/ВДР, що подав заявку, є дійсним;

4) на рахунку ескроу учасника РДН/ВДР достатньо вільних від зобов'язань коштів для покриття вартості електричної енергії, заявленої учасником РДН/ВДР для купівлі, з урахуванням податку на додану вартість та комісії уповноваженого банку;

5) заявлені учасником РДН/ВДР для продажу в торговій зоні обсяги електричної енергії не перевищують максимальний обсяг продажу електричної енергії на РДН, що визначається ОСП і надається ОР згідно з Правилами ринку;

6) ціни у заявках не перевищують порогових цін, встановлених для відповідних розрахункових періодів згідно з пунктом 3.1.6 глави 3.1 цього розділу.

3.2.8. У разі ненадання ОСП інформації відповідно до пункту 2.2.8 глави 2 розділу II цих Правил ОР не проводить перевірку заявок на торги на РДН на дотримання умови підпункту 5 пункту 3.2.7 цієї глави.

3.2.9. Заявка на торги на РДН не допускається до торгів, якщо хоча б одна з перелічених у пункті 3.2.7 цієї глави умов не виконується.

3.2.10. За результатами перевірки, проведеної відповідно до пункту 3.2.7 цієї глави, у разі відхилення будь-якої заявки ОР надає відповідному учаснику РДН/ВДР повідомлення про відхилення заявки на торги на РДН. Повідомлення про відхилення заявки на торги на РДН повинно містити обґрунтування із зазначенням положень цих Правил, що були недотримані.

3.2.11. У разі відхилення заявки на торги на РДН через невиконання умов підпунктів 4, 5 та 6 пункту 3.2.7 цієї глави учасник РДН/ВДР до 12:00 години

доби, що передує добі постачання, може скоригувати відхилену заявку або подати нову заявку, щоб забезпечити її відповідність зазначеним умовам.

3.2.12. Після «закриття воріт РДН» заявки, допущені до торгів на РДН, не можуть бути змінені та/або анульовані учасниками РДН/ВДР, крім випадку, визначеного пунктом 3.3.6 глави 3.3 цього розділу.

3.2.13. ОР о 12:00 годині доби, що передує добі постачання, по кожній торговій зоні для кожного розрахункового періоду доби постачання проводить торги на РДН (основна сесія). Визначення ціни на електричну енергію та обсягів купівлі-продажу електричної енергії на РДН здійснюється за алгоритмом РДН, передбаченим Порядком визначення ціни на електричну енергію та обсягів купівлі-продажу електричної енергії на РДН.

3.3. Додаткова сесія торгів на РДН

3.3.1. Якщо при проведенні основної сесії торгів на РДН хоча б в одному розрахунковому періоді будь-якої торгової зони ціна купівлі-продажу електричної енергії на РДН не може бути визначена або ціна купівлі-продажу склалася на рівні або вище порогової ціни, ОР повинен оголосити та провести додаткову сесію торгів на РДН на відповідні розрахункові періоди для відповідної торгової зони.

3.3.2. ОР оголошує додаткову сесію торгів на РДН негайно, як тільки стало відомо про настання умов, зазначених у пункті 3.3.1 цієї глави, для певних розрахункових періодів певної торгової зони.

3.3.3. У разі оголошення додаткової сесії торгів на РДН ОР не публікує результати основної сесії торгів.

3.3.4. При оголошенні додаткової сесії торгів на РДН ОР повідомляє учасникам РДН/ВДР:

- 1) час початку прийому заявок на додаткову сесію торгів на РДН;
- 2) час припинення прийому заявок на додаткову сесію торгів на РДН;
- 3) час повідомлення результатів торгів на РДН;
- 4) торгову зону та розрахункові періоди, для яких проводиться додаткова сесія торгів на РДН.

3.3.5. Період для подачі заявок на додаткову сесію торгів на РДН не повинен перевищувати 30 хвилин.

3.3.6. Якщо учасник РДН/ВДР подав заявку на торги на РДН у певній торговій зоні на розрахунковий період, щодо якого була оголошена додаткова сесія, і така заявка була допущена до основної сесії торгів на РДН, вона:

- 1) автоматично вважається дійсною і для додаткової сесії торгів на РДН;
- 2) може бути скоригована учасником РДН/ВДР (zmінені обсяги та ціни в ній у тих періодах, щодо яких оголошено додаткову сесію);

3) якщо вона не містить пар ціна-обсяг у тих розрахункових періодах, щодо яких додаткова сесія не була оголошена, може бути видалена учасником РДН/ВДР.

3.3.7. Учасник РДН/ВДР, що не подав жодної заявки до основної сесії торгів на РДН, може подати заявку на додаткову сесію для торгової зони та на розрахунковий період, щодо якого була оголошена додаткова сесія.

3.3.8. ОР оприлюднює результати торгів на РДН після отримання результатів додаткової сесії.

3.3.9. Якщо за результатами додаткової сесії торгів на РДН ціна купівлі-продажу електричної енергії на РДН для певної торгової зони в певному розрахунковому періоді не може бути визначена або склалася на рівні або вище ціни, що розрахована згідно з розділом V цих Правил, вважається, що такий результат є остаточним.

3.4. Повідомлення результатів торгів на РДН

3.4.1. ОР визначає результати торгів на РДН, формує та надає учасникам РДН/ВДР до 13:00 години доби, що передує добі постачання, відомості про розрахунки на РДН. У випадку оголошення додаткової сесії торгів на РДН або перенесення торгів відомості про розрахунки надаються не пізніше часу, зазначеного у відповідному повідомленні ОР.

3.4.2. Відомість розрахунків на РДН повинна містити таку інформацію:

- 1) дату проведення торгів на РДН та дату доби постачання;
- 2) ЕІС-код учасника ринку;
- 3) обсяги електричної енергії, продані учасником РДН/ВДР у кожній торговій зоні та кожному розрахунковому періоді;
- 4) обсяги електричної енергії, куплені учасником РДН/ВДР у кожній торговій зоні та кожному розрахунковому періоді;
- 5) ціни купівлі-продажу електричної енергії на РДН, визначені для кожної торгової зони та кожного розрахункового періоду;
- 6) вартість проданої учасником РДН/ВДР електричної енергії по кожному розрахунковому періоду та загальну вартість на добу постачання;
- 7) вартість купленої учасником РДН/ВДР електричної енергії по кожному розрахунковому періоду та загальну вартість на добу постачання;
- 8) суму податку на додану вартість, розраховану відповідно до загальних на добу постачання вартостей електричної енергії;
- 9) розмір платежу за електричну енергію за добу постачання, що є зобов'язанням ОР;
- 10) розмір платежу за електричну енергію за добу постачання, що є зобов'язанням учасника РДН/ВДР;

11) іншу інформацію, що стосується діяльності кожного учасника РДН/ВДР, яка використана для розрахунку сум платежів;

12) КЕП уповноваженої особи ОР.

3.4.3. Учасник РДН/ВДР, який ознайомився з результатами торгів, зазначеними у відомості розрахунків на РДН, і має до них заперечення, повинен не пізніше ніж через 30 хвилин з часу отримання результатів подати ОР повідомлення про незгоду з результатами торгів, що зазначені у відомості розрахунків на РДН, з викладенням суті своїх заперечень.

3.4.4. ОР у випадку отримання повідомлення про незгоду з результатами торгів, зазначеними у відомості розрахунків на РДН, не пізніше ніж через 30 хвилин з часу отримання такого повідомлення проводить перевірку сформованої відомості розрахунків на РДН та за її результатами:

1) повідомляє учасника РДН/ВДР про підтвердження сформованої відомості розрахунків на РДН;

2) здійснює повторне формування відомості розрахунків на РДН та надає учаснику РДН/ВДР нову відомість розрахунків на РДН.

3.4.5. ОР до 14:00 години доби, що передує добі постачання, за результатами проведених торгів на РДН формує повідомлення про погодинні обсяги проданої та купленої електричної енергії на торгах на РДН та надає його ОСП у термін та способом, визначений Правилами ринку.

3.5. Організація та проведення торгів на ВДР

3.5.1. Учасники РДН/ВДР можуть подавати заявки на торги на ВДР, починаючи з 15:00 години доби, що передує добі постачання, і до «закриття воріт ВДР», що настає за 60 хвилин до початку розрахункового періоду, на який подається заявка.

3.5.2. Подання заявок на торги на ВДР неможливе під час технічного обслуговування системи.

У випадку технічного обслуговування системи «закриттям воріт ВДР» для тих розрахункових періодів, для яких на час подання заявок система буде недоступною, буде передостання година до часу початку технічного обслуговування системи.

Відповідно часом «закриття воріт ВДР» для розрахункових періодів 20:00 – 23:00 при плановому технічному обслуговуванні системи шовівторка буде 18:00 (за київським часом).

3.5.3. Заявки на торги на ВДР від імені учасника РДН/ВДР можуть подавати виключно уповноважені особи учасника РДН/ВДР. Уповноважені особи учасника РДН/ВДР подають заявки на торги на ВДР через програмне забезпечення ОР відповідно до інструкції з користування програмним забезпеченням ОР.

Учасник РДН/ВДР під свою відповідальність та лише під своїм логіном та паролем надає право надання уповноваженою особою іншого учасника РДН/ВДР заявок на торги на РДН та ВДР.

Кожний учасник РДН/ВДР несе відповідальність за своєчасність надання, правильність та повноту поданих заявок на торги на ВДР.

Учасники РДН/ВДР мають право коригувати та/або скасовувати подані ними заявки на торги на ВДР до часу «закриття воріт ВДР» та за умови, що відповідна заявка не була акцептована.

У випадку необхідності внесення будь-яких змін до заявки на ВДР учасник РДН/ВДР повинен скасувати таку заявку та подати нову.

3.5.4. ОР при надходженні заявок на торги на ВДР здійснює їх перевірку щодо виконання таких умов:

1) учасник РДН/ВДР, який подав заявку, продовжує виконання зобов'язань за договором про врегулювання небалансів електричної енергії такого учасника РДН/ВДР;

2) участь на ВДР учасника РДН/ВДР, що подав заявку, на добу постачання не призупинена та не припинена;

3) договір про купівлю-продаж електричної енергії на ВДР учасника РДН/ВДР, який подав заявку, є чинним;

4) заявка, сформована відповідно до Вимог до складання заявок;

5) на рахунку ескроу учасника РДН/ВДР достатньо вільних від зобов'язань коштів для покриття вартості електричної енергії, заявленої учасником РДН/ВДР для купівлі, ураховуючи податок на додану вартість та обсяг проданої на РДН/ВДР учасником електричної енергії;

6) заявлені учасником РДН/ВДР для продажу на ВДР обсяги електричної енергії відповідають максимальному обсягу продажу електричної енергії на РДН та ВДР, що визначається ОСП для відповідної доби постачання, з урахуванням обсягів купівлі-продажу електричної енергії за результатами торгів на РДН;

7) ціни у заявках не перевищують цін, встановлених для відповідних розрахункових періодів згідно з розділом V цих Правил.

3.5.5. Заявка на торги на ВДР не допускається до торгів, якщо хоча б одна з перелічених у пункті 3.5.4 цієї глави умов не виконується. У такому випадку ОР надає учаснику РДН/ВДР повідомлення про недопущення його заявки до торгів на ВДР, що містить обґрунтування із зазначенням положень цих Правил, що недотримані.

3.5.6. Якщо заявка на торги на ВДР пройшла перевірку умов, визначених у пункті 3.5.4 цієї глави, ОР реєструє її шляхом призначення заявці унікального коду-ідентифікатора та вносить заявку до реєстру заявок на торги на ВДР, до якого мають доступ уповноважені особи учасників РДН/ВДР.

У реєстрі заявок ВДР наводиться інформація про сукупний обсяг за відповідною ціною, сформований із заявок, доступних для торгів на ВДР.

Різні типи заявок, що доступні для торгів на ВДР, відображаються окремо.

3.5.7. Заявки на торги на ВДР у реєстрі заявок ВДР розміщаються таким чином:

- 1) заявки на продаж розміщаються в порядку збільшення ціни;
- 2) заявки на купівлю розміщаються в порядку зменшення ціни;
- 3) заявки з однаковою ціною розміщаються в залежності від того, яка з них зареєстрована першою у програмному забезпеченні ОР.

3.5.8. Заявка на торги на ВДР залишатиметься у реєстрі заявок ВДР доки не буде акцептована, деактивована або скасована.

Доступ до реєстру заявок ВДР для перегляду та акцепту заявок на торги на ВДР надається лише тим учасникам РДН/ВДР, щодо яких участь на ВДР на добу постачання не призупинена або не припинена.

3.5.9. Учасник РДН/ВДР, що має доступ до реєстру заявок ВДР, може акцептувати частину або весь обсяг електричної енергії, запропонований на торги на ВДР, шляхом надання зустрічної заявки, що відображає бажаний обсяг і ціну, відповідну такому обсягу, у реєстрі заявок ВДР.

У випадку обрання учасником РДН/ВДР для акцепту блочної заявки, що визначена іншим учасником ВДР з позначкою «все або нічого» (AON), підтвердження акцепту такої заявки вважається поданням зустрічної заявки з обсягом та ціною, зазначеними у такій блочній заявці.

3.5.10. Зіставлення (підбір) заявок, визначення цін на електричну енергію та обсягів електричної енергії для купівлі-продажу на ВДР здійснюються згідно з алгоритмом, наведеним у Порядку визначення цін та обсягів купівлі-продажу електричної енергії.

3.5.11. Якщо заявка на торги на ВДР до часу «закриття воріт ВДР» не була акцептована повністю або частково, вона або її неакцептована частина автоматично буде скасована.

3.6. Повідомлення про результати торгів на ВДР

3.6.1. ОР за результатами торгів на ВДР формує та, відповідно до Правил ринку, надає ОСП за 45 хвилин до початку розрахункового періоду повідомлення про обсяги купівлі-продажу електричної енергії на торгах на ВДР на цей розрахунковий період.

3.6.2. ОР за результатами торгів на ВДР формує та надає відомості розрахунків на ВДР учасникам РДН/ВДР до 13:00 години доби, наступної після доби постачання.

3.6.3. Відомість розрахунків на ВДР повинна містити:

- 1) дату проведення торгів на ВДР та дату доби постачання;
- 2) ЕІС-код учасника ринку;

- 3) обсяги електричної енергії, продані учасником РДН/ВДР у кожній торговій зоні та кожному розрахунковому періоді;
- 4) обсяги електричної енергії, куплені учасником РДН/ВДР у кожній торговій зоні та кожному розрахунковому періоді;
- 5) середньозважену ціну купівлі-продажу електричної енергії на ВДР, визначену для кожної торгової зони та кожного розрахункового періоду;
- 6) вартість проданої учасником РДН/ВДР електричної енергії по кожному розрахунковому періоду та загальну вартість на добу постачання;
- 7) вартість купленої учасником РДН/ВДР електричної енергії по кожному розрахунковому періоду та загальну вартість на добу постачання;
- 8) суму податку на додану вартість, розраховану відповідно до загальних на добу постачання вартостей електричної енергії;
- 9) розмір платежу за електричну енергію за добу постачання, що є зобов'язанням ОР;
- 10) розмір платежу за електричну енергію за добу постачання, що є зобов'язанням учасника РДН/ВДР;
- 11) іншу інформацію, що стосується діяльності кожного учасника РДН/ВДР, що використана для розрахунку сум платежів;
- 12) КЕП уповноваженої особи ОР.

3.6.4. Учасник РДН/ВДР, який ознайомився з відомістю розрахунків на ВДР і має до неї заперечення, повинен не пізніше 13:30 години доби, наступної після доби постачання, подати ОР повідомлення про незгоду з результатами, що зазначені у відомості розрахунків на ВДР, з викладенням суті своїх заперечень.

3.6.5. У випадку отримання повідомлення про незгоду з результатами, що зазначені у відомості розрахунків ВДР, ОР проводить перевірку сформованої відомості розрахунків на ВДР та за її висновком не пізніше 14:00 години доби, наступної після доби постачання:

- 1) повідомляє учасника РДН/ВДР про підтвердження сформованої відомості розрахунків на ВДР;
- 2) надає учаснику РДН/ВДР нову відомість розрахунків на ВДР.

3.7. Оприлюднення результатів торгів

3.7.1. ОР за результатами торгів на РДН визначає по кожній торговій зоні і кожному розрахунковому періоду та не пізніше 14:00 години доби, що передусім діє постачання, оприлюднює на своєму вебсайті щодо доби постачання таку інформацію:

- 1) загальний заявлений обсяг купівлі електричної енергії на торгах на РДН, у МВт·год;

2) загальний заявлений обсяг продажу електричної енергії на торгах на РДН, у МВт·год;

3) загальний обсяг купівлі-продажу електричної енергії на торгах на РДН, у МВт·год;

4) ціну на електричну енергію, що склалася на торгах на РДН по кожному розрахунковому періоду та кожній торговій зоні, у грн/МВт·год;

5) сукупні криві попиту та пропозиції на електричну енергію з позначенням обсягу, проданого на торгах на РДН;

6) індекси цін для базового, пікового та позапікового навантаження, що визначаються як середньозважені ціни на основі цін та обсягів, визначених у відповідних розрахункових періодах доби постачання дляожної торгової зони.

Час синхронізується з часом надання повідомень про обсяги купівлі-продажу електричної енергії на РДН до ОСП.

3.7.2. ОР не пізніше 14:00 години доби, наступної після доби постачання, за результатами торгов на ВДР визначає по кожній торговій зоні і кожному розрахунковому періоду та оприлюднює на своєму вебсайті щодо доби постачання таку інформацію:

1) загальний заявлений обсяг купівлі електричної енергії на торгах на ВДР, у МВт·год;

2) загальний заявлений обсяг продажу електричної енергії на торгах на ВДР, у МВт·год;

3) загальний обсяг купівлі-продажу електричної енергії на торгах на ВДР, у МВт·год;

4) середньозважену, максимальну, мінімальну та останню ціну на електричну енергію, що склалася на торгах на ВДР по відповідному розрахунковому періоду та торговій зоні, у грн/МВт·год.

3.7.3. ОР має право розраховувати та оприлюднювати інші цінові показники (індекси) та знеособлені статистичні дані щодо роботи РДН/ВДР.